

Euroopan unionin
neuvosto

**Bryssel, 25. heinäkuuta 2023
(OR. en)**

12176/23

**AGRI 427
AGRIORG 90
AGRIFIN 92**

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	25. heinäkuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 456 final
Asia:	KOMISSIION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE määrärahojen jakoperusteiden soveltamisesta ja määrärahojen siirtojen vaikutuksesta EU:n kouluhedelmä- ja kouluvihannesjärjestelmän sekä koulumaitojärjestelmän tehokkuuteen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 456 final.

Liite: COM(2023) 456 final

Bryssel 25.7.2023
COM(2023) 456 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**määrärahojen jakoperusteiden soveltamisesta ja määrärahojen siirtojen vaikutuksesta
EU:n kouluhedelmä- ja kouluvihannesjärjestelmän sekä koulumaitojärjestelmän
tehokkuuteen**

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	2
2. Jakoperusteet.....	2
2.1. Oikeudellinen tausta.....	2
2.2. Menetelmät, joilla vahvistetaan unionin tuen alustavat määrärahat lukuvuosittain 1 päivän elokuuta 2023 jälkeen.....	3
2.2.1. Tietolähteet	3
2.2.2. Laskelmat.....	4
2.3. Jakoperusteiden soveltamisen tulokset	5
3. Siirtojen vaikutus	6
3.1. Oikeudellinen tausta.....	6
3.2. Täytäntöönpanokauden 2017–2023 aikana tapahtuneet siirrot.....	7
4. Päätelmät.....	8

1. JOHDANTO

Tämä kertomus täyttää kaksi komission raportointivelvoitetta, joiden mukaan sen on toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013¹ 225 artiklan e ja f alakohdan mukaiset kertomukset EU:n kouluhedelmä-, kouluvihannes- ja koulumaitojärjestelmästä, jäljempänä 'EU:n koulujakelujärjestelmä'.

Ensimmäinen velvoite koskee 23 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen jakoperusteiden soveltamista. Kohdassa vahvistetaan objektiiviset perusteet EU:n koulujakelujärjestelmälle myönnettävän unionin tuen kokonaismäärän jakamiseksi jäsenvaltioiden kesken.

Toinen velvoite koskee 23 a artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen siirtojen vaikutusta EU:n koulujakelujärjestelmän tehokkuuteen kouluhedelmien ja kouluvihannesten jakelun sekä koulumaidon jakelun suhteen. Näiden säännösten mukaisesti jäsenvaltiot voivat kerran lukuvuodessa siirtää enintään 20 prosenttia jommistakummista alustavista määrärahoistaan, ja tätä prosenttiosuutta voidaan korottaa 25 prosenttiin asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.²

2. JAKOPERUSTEET

2.1. Oikeudellinen tausta

Asetuksen (EU) N:o 1308/2013 23 a artiklan 1 kohdan mukaan EU:n koulujakelujärjestelmälle myönnettävän EU:n tuen kokonaismääräksi vahvistetaan 220 804 135 euroa lukuvuotta kohti, josta 130 608 466 euroa hedelmien ja vihannesten osalta ja 90 195 669 euroa maidon osalta.

Määrät jaetaan jäsenvaltioiden kesken seuraavien objektiivisten perusteiden mukaisesti:

- a) 6–10-vuotiaiden lasten lukumäärä kyseisessä jäsenvaltiossa. Katsotaan olevan tärkeää lisätä kyseisten tuotteiden osuutta lasten ruokavaliossa pysyvästi siinä vaiheessa, jossa heidän ruokailutottumuksensa muotoutuvat. Näin edistetään yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) tavoitteiden saavuttamista, joita ovat erityisesti markkinoiden vakauttaminen sekä elintarvikkeiden nykyisen ja tulevan saatavuuden varmistaminen (ks. asetuksen (EU) N:o 1308/2013 johdanto-osan 24 kappale).
- b) Alueiden kehitysaste kyseisessä jäsenvaltiossa. Tarkoituksena on varmistaa, että enemmän EU:n tukea myönnetään vähemmän kehittyneille alueille ja asetuksen (EU) N:o 229/2013 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille Egeanmeren pienille saarille.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta.

² Niiden jäsenvaltioiden osalta, joilla on SEUT 349 artiklassa lueteltuja syrjäisimpiä alueita, ja muissa tapauksissa, kuten silloin, kun jäsenvaltion on tarpeen puuttua erityiseen markkinatilanteeseen koulujärjestelmän kattamalla alalla, kun se on erityisen huolissaan jommankumman tuoteryhmän alhaisesta kulutuksesta, tai muiden yhteiskunnan muutosten vuoksi.

- c) Edellä a ja b alakohdassa tarkoitettujen perusteiden lisäksi se, miten lapsille tarkoitettuja maitoa ja maitotuotteita koskevaa EU:n tukea on aiemmin käytetty.

Näiden objektiivisten perusteiden perusteella neuvosto vahvisti neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1370/2013³ alustavat EU:n määrärahat jäsenvaltioittain 1 .elokuuta 2017 ja 31. heinäkuuta 2023 väliseksi ajaksi.

Mainitun asetuksen 5 artiklan 4 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään, että 1 päivästä elokuuta 2023 alkaen komission on vahvistettava kullekin jäsenvaltiolle EU:n tuen alustavat määrärahat lukuvuosittain. EU:n tuen on noudatettava samoja jakoperusteita, ja siinä on otettava huomioon vähimmäismäärä, johon jäsenvaltioilla on oikeus (290 000 euroa kouluhedelmiin ja -vihanneksiin ja 193 000 euroa koulumaitoon), jotta väestöltään pienemmät jäsenvaltiot voivat panna järjestelmän täytäntöön kustannustehokkaasti.

Tämän perusteella komissio on vahvistanut alustavat määrärahat kuudeksi vuodeksi (1.8.2023 – 31.7.2029). Ajanjakso kattaa niissä strategioissa määritellyn täytäntöönpanokauden, jotka jäsenvaltioiden oli annettava tiedoksi komissiolle viimeistään 30. huhtikuuta 2023 komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/40⁴ 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

2.2. Menetelmät, joilla vahvistetaan unionin tuen alustavat määrärahat lukuvuosittain 1 päivän elokuuta 2023 jälkeen

2.2.1. Tietolähteet

- a) **6–10-vuotiaiden lasten lukumäärä** on poimittu Eurostatin tiedoista ”Väestö 1. tammikuuta iän ja sukupuolen mukaan”. EU:n 27 jäsenvaltiossa 6–10-vuotiaiden lasten kokonaismäärä kasvoi vuonna 2021 2 prosenttia verrattuna vuoteen 2012. Eniten kasvua (+20 %) kirjattiin Sloveniassa, Ruotsissa, Maltassa, Luxemburgissa ja Tšekissä. Lukumäärä laski 13 prosenttia Portugalissa, 5–8 prosenttia Romaniassa, Alankomaissa, Tanskassa, Italiassa ja Unkarissa ja 4 prosenttia sekä Kreikassa että Kroatiassa.
- b) **Vähemmän kehittyneet alueet:** Alueluokat määritellään vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan lainsäädäntökehelyksessä⁵. Nämä ovat NUTS 2 -tason alueita, joilla BKT/asukas (ostovoimastandardeina, OVS) on alle 75 prosenttia EU:n 27 jäsenvaltion

³ Neuvoston asetus (EU) N:o 1370/2013, annettu 16 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvien tiettyjen tukien ja vientitukien vahvistamista koskevien toimenpiteiden määrittämisestä.

⁴ Komission delegoitu asetus (EU) 2017/40, annettu 3 päivänä marraskuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä hedelmien ja vihannesten, banaanien ja maidon toimittamiseen oppilaitoksille myönnettävän unionin tuen osalta sekä komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 muuttamisesta.

⁵ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/2021-2027-Finances/2021-2027-IJG-Categories-of-NUTS2-regions/uxj2-277b/data>

keskiarvosta. **Egeanmeren pienillä saarilla** tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o 229/2013⁶ 1 artiklan mukaisesti kaikkia Egeanmeren saaria Kreetaa ja Eviaa lukuun ottamatta (nämä vastaavat aluetta NUTS 2 Kreikka 42, Notio Aigaio, ja ne otetaan huomioon muina vähemmän kehittyneinä alueina).

c) Tiedot aiemmasta käytöstä on poimittu jäsenvaltioiden komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 908/2014⁷ mukaisesti komissiolle kuukausittain toimittamista menoilmoituksista (budjettikohdat 05 02 18 ja 08 02 03 04). Käytetyt luvut ovat kunkin jäsenvaltion koulumaitoon käyttämien EU:n menojen keskiarvo viimeisten neljän täyden lukuvuoden aikana (2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 ja 2020/2021). Menot kasvoivat vuosiin 2012–2014 verrattuna huomattavasti (yli 100 prosenttia) Bulgariassa, Tšekissä, Irlannissa, Italiassa, Luxemburgissa, Maltassa ja Sloveniassa. Slovakian menot kasvoivat 71 prosenttia. Ranskassa (-96 %) ja Belgiassa (-54 %) käyttö taas väheni jyrkästi. Historiallisesti kokonaiskäyttö on EU:n tasolla kasvanut 3 prosenttia⁸.

2.2.2. Laskelmat

Kouluhedelmien ja kouluvihannesten osalta EU:n tuen kokonaismäärä (130 608 466 euroa) jaettiin jäsenvaltioille aluksi suhteessa perusteeseen a) eli 6–10-vuotiaiden lasten lukumäärään.

Tämän jälkeen laskettiin enintään 20 prosentin lisätuki suhteessa 6–10-vuotiaiden lasten osuuteen vähemmän kehittyneillä alueilla / Egeanmeren pienillä saarilla kussakin jäsenvaltiossa (peruste b). Näin ollen perusteen painoarvo on lähes 5 prosenttia (lisätuki 7 028 176 euroa 137 636 642 euron kokonaismäärästä).

Perusteiden a) ja b) perusteella lasketuista määristä yhteensä johtuvia EU:n tuen alustavia määrärahoja alennettiin suhteellisesti niin, että ne mahtuvat EU:n tuen kokonaismäärään, joka on 130 608 466 euroa.

EU:n tuen alustavia määrärahoja kullekin jäsenvaltiolle mukautettiin myös vastaamaan vaatimusta, jonka mukaan kunkin jäsenvaltion on saatava vähintään 290 000 euroa. Kypros, Luxemburg ja Malta saivat lisätuen. EU:n tuen alustavia määrärahoja kaikille muille jäsenvaltioille vähennettiin vastaavasti, jotta kokonaismäärä säilyisi samana.

Koulumaidon osalta 60 prosenttia EU:n tuen kokonaismäärästä myönnettiin jäsenvaltioille perusteeseen a) eli 6–10-vuotiaiden lasten lukumäärän perusteella. Vastaavasti 5 prosenttia EU:n tuen kokonaismäärästä koulumaidon osalta myönnettiin jäsenvaltioille perusteeseen b) mukaisesti eli suhteessa 6–10-vuotiaiden lasten lukumäärään vähemmän kehittyneillä alueilla/Egeanmeren pienillä saarilla.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 229/2013, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2013, Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1405/2006 kumoamisesta.

⁷ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 908/2014, annettu 6 päivänä elokuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastuksia koskevien sääntöjen, vakuuksien ja avoimuuden osalta.

⁸ Kolmea jakoperustetta koskevat alustavat taulukot ja laskelmat esitetään liitteessä I.

Näiden kahden perusteen lisäksi 35 prosenttia EU:n tuen kokonaismäärästä koulumaidon osalta myönnettiin jäsenvaltioille, joissa EU:n tuen keskimääräiset menot lasta kohden olivat suuremmat kuin EU:n keskiarvo suhteessa EU:n tuen aiempaan käyttöön kyseisissä jäsenvaltioissa perusteen c) mukaisesti. Näitä olivat Bulgaria, Tšekki, Tanska, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Unkari, Malta, Puola, Romania, Slovakia, Suomi ja Ruotsi.

Koulumaitoa koskevia EU:n tuen alustavia määrärahoja, jotka perustuvat perusteisiin a), b) ja c), on mukautettu vastaamaan vaatimusta, jonka mukaan kunkin jäsenvaltion on saatava vähintään 193 000 euroa. Luxemburg ja Malta saivat lisätukea. EU:n tuen alustavia määrärahoja kaikille muille jäsenvaltioille vähennettiin vastaavasti, jotta kokonaismäärä säilyisi samana (yksityiskohtaiset laskelmat liitteessä II).

2.3. Jakoperusteiden soveltamisen tulokset

Kymmenen jäsenvaltion (Tanska, Viro, Kreikka, Kroatia, Italia, Liettua, Unkari, Alankomaat, Portugali ja Romania) kohdalla EU:n tuen uusien alustavien määrärahojen kokonaismäärä **kouluhedelmien ja kouluvihannesten** osalta on pienempi kuin edellisellä kaudella. Kreikassa, Liettuassa ja Unkarissa vähennys on alle 5 prosenttia, Tanskassa, Virossa, Kroatiassa, Italiassa, Alankomaissa ja Romaniassa 5–10 prosenttia ja Portugalissa 15 prosenttia.

Yhteensä 14 jäsenvaltion kohdalla (Belgia, Bulgaria, Tšekki, Saksa, Irlanti, Espanja, Ranska, Latvia, Itävalta, Puola, Slovenia, Slovakia, Suomi ja Ruotsi) EU:n tuen uusien alustavien määrärahojen kokonaismäärä **kouluhedelmien ja kouluvihannesten** osalta on suurempi kuin edellisellä kaudella. Bulgariassa, Saksassa, Espanjassa, Ranskassa, Latviassa, Itävallassa, Puolassa ja Suomessa kasvu on alle 5 prosenttia, Belgiassa, Tšekissä, Irlannissa ja Slovakiassa 5–10 prosenttia, Ruotsissa 19 prosenttia ja Sloveniassa 20 prosenttia.

Suurin syy EU:n tuen alustavien määrärahojen vähenemiseen tai kasvuun on se, että 6–10-vuotiaiden lasten lukumäärä on muuttunut kyseisissä jäsenvaltioissa. Viron osalta syy liittyy tunnistettujen epäsuotuisien alueiden aseman muutokseen.

Kyproksen, Luxemburgin ja Maltan osalta alustavissa määrärahoissa ei ole muutosta, mikä johtuu vähimmäissäännöstä (jonka mukaan kunkin jäsenvaltion on saatava vähintään 290 000 euroa).

Koulumaidon osalta 15 jäsenvaltiota (Belgia, Saksa, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Kroatia, Italia, Kypros, Alankomaat, Itävalta, Portugali, Slovenia, Suomi ja Ruotsi) on saanut vähemmän EU:n tuen alustavia määrärahoja kuin edellisellä kaudella.

Belgiassa ja Espanjassa vähennys on alle 5 prosenttia, Saksassa, Irlannissa, Kreikassa, Alankomaissa, Itävallassa, Sloveniassa ja Ruotsissa 5–10 prosenttia, Italiassa 14 prosenttia, Ranskassa, Kroatiassa ja Suomessa 20–30 prosenttia, Portugalissa 41 prosenttia ja Kyproksessa 49 prosenttia. Portugalissa 6–10-vuotiaiden lasten lukumäärä väheni 13 prosenttia, ja sen määrärahojen aiempi käyttö väheni merkittävästi. Kypros oli saanut edellisellä kaudella enemmän tukea kuin mihin sillä olisi ollut oikeus, jos jakoperusteita olisi sovellettu tiukasti, kuten toimielinten välisissä keskusteluissa todettiin.

Kaiken kaikkiaan alustavien määrärahojen muutokset **koulumaidon** osalta ovat merkittävämpiä kuin **hedelmien ja vihannesten** osalta. Tämä johtuu kolmannelta perusteesta, joka koskee EU:n tuen aiempaa käyttöä (joissakin jäsenvaltioissa EU:n tuen määrärahojen käyttö väheni huomattavasti uudessa järjestelmässä).

EU:n tuen alustavien määrärahojen kokonaismäärän (hedelmät ja vihannekset sekä maito) tarkastelu osoittaa, että kolmessa jäsenvaltiossa lasku on jyrkkä: Kyproksessa (-31 %), Portugalissa (-25 %) ja Suomessa (-19 %), joista yksikään ei ole onnistunut käyttämään 100:aa prosenttia alustavista määrärahoista viimeisen neljän lukuvuoden aikana.

3. SIIRTOJEN VAIKUTUS

3.1. Oikeudellinen tausta

EU:n maidon koulujakelujärjestelmä ja EU:n hedelmien ja vihannesten koulujakelujärjestelmä olivat erillisiä järjestelmiä, kunnes ne yhdistettiin yhteisiin oikeudellisiin kehyksiin ja rahoituskehyksiin asetuksen (EU) N:o 2016/791⁹ mukaisesti. Euroopan parlamentti ja neuvosto katsoivat, että yhdenmukaistettu lähestymistapa antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden maksimoida jakelun vaikutus muuttumattomien määrärahojen puitteissa ja tehostaa hallintoa. Järjestelmien (ja niiden toimitusketjujen) välisten erojen huomioon ottamiseksi tietyt tekijät, kuten kumpaankin järjestelmään tarkoitetut määrärahat, pidettiin kuitenkin erillään toisistaan.

Jäsenvaltiot, jotka haluavat osallistua koulujakelujärjestelmään, ovat 1. elokuuta 2017 alkaen toimittaneet vuosittain unionin tukea koskevan pyynnön, jossa täsmennetään kouluhedelmien ja -vihannesten sekä koulumaidon osalta pyydetty määrä. Kuten edellä mainittiin, asetuksessa (EU) N:o 1308/2013 annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus siirtää kerran lukuvuodessa enintään 20 prosenttia jommistakummista alustavista määrärahoistaan, jotta ne voivat paremmin ottaa huomioon ohjelman täytäntöönpanon ensisijaiset tavoitteet ja tarpeet. Siirrot voidaan tehdä joko:

- a) ennen lopullisten määrärahojen vahvistamista seuraavaksi lukuvuodeksi jäsenvaltion alustavien määrärahojen välillä; tai
- b) lukuvuoden alkamisen jälkeen jäsenvaltion lopullisten määrärahojen välillä, jos nämä määrärahat on asianomaisen jäsenvaltion osalta vahvistettu.

3.2. Täytäntöönpanokauden 2017–2023 aikana tapahtuneet siirrot

EU:n koulujakelujärjestelmän arviointi lukuvuosilta 2017/2018–2020/2021 osoitti, että 14 jäsenvaltiota käytti mahdollisuutta siirtää EU:n tuen määrärahoja jakelujärjestelmän kahden osan välillä (maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn komitean eläintuotteiden alakomitean jäsenvaltioiden edustajille esitettyjen valmisteluasiakirjojen uudelleentarkastelun perusteella). Sitä käytettiin pääasiassa määrärahojen siirtämiseen

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/791, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, asetusten (EU) N:o 1308/2013 ja (EU) N:o 1306/2013 muuttamisesta hedelmien ja vihannesten, banaanien ja maidon toimittamista oppilaitoksiin koskevan tukijärjestelmän osalta.

maidon osuudesta hedelmien ja vihannesten osuuteen (kymmenen jäsenvaltiota 14 jäsenvaltiosta käytti siirtoja). Tärkein syy siirtoon oli hedelmien ja vihannesten kysynnän kasvu ja maidon määrärahojen vajaakäyttö.¹⁰

Kyseiset kymmenen jäsenvaltiota eivät ole pyytäneet siirtoja maidon määrärahoista hedelmien ja vihannesten määrärahoihin joka vuosi, ja siirrettyjen määrärahojen käyttö on vaihdellut vuodesta toiseen, kuten jäljempänä olevasta taulukosta käy ilmi.

JÄSENVALTIO	SIIRRON TOTEUTTAMISVUOSI	SIIRRETYN MÄÄRÄN KÄYTTÖ %
Belgia	2017/2018–2020/2021	0 %
Tanska	2020/2021	0 %
Saksa	2018/2019	100 %
	2017/2018, 2019/2020 ja 2020/2021	0 %
Irlanti	2017/2018	60 %
Espanja	2017/2018	30 %
	2018/2019 ja 2019/2020	0 %
Kypros	2017/2018	0 %
	2018/2019	82 %
	2019/2020	0 %
	2020/2021	60 %
Luxemburg	2017/2018–2020/2021	100 %
Malta	2017/2018	0 %
Alankomaat	2017/2018	27 %
	2018/2019	70 %
	2019/2020 ja 2020/2021	0 %

¹⁰ Yksityiskohtainen taulukko unionin tuen määrärahojen siirroista kouluhedelmien ja kouluvihannesten osuuden sekä koulumaidon osuuden välillä on liitteessä III.

Itävalta	2017/2018–2018/2019 ja 2019/2020	0 %
----------	-------------------------------------	-----

Vain pieni osa jäsenvaltioista (Ranska, Portugali, Romania ja Ruotsi) on käyttänyt hedelmien ja vihannesten määrärahojen siirtoja maidon määrärahoihin, mutta siirretyt määrät ovat olleet suurempia. Ruotsi käyttää tätä mahdollisuutta joka vuosi, koska EU:n hedelmien ja vihannesten koulujakelujärjestelmä ei ole siellä käytössä. Siirrettyä määrää ei kuitenkaan todellisuudessa käytetä. Ranska siirtää vuosittain lähes 4,5 miljoonaa euroa, jotta sillä olisi yhtä suuri määräraha sekä maidolle että hedelmille ja vihanneksille. Kummatkin määrärahat jäivät kuitenkin arvioinnin kattamalla neljän vuoden täytäntöönpanokaudella suurelta osin käyttämättä. Ainoastaan Romaniassa siirretty määrä käytettiin kokonaisuudessaan lisäämällä jakelua (päivittäiseksi).

4. PÄÄTELMÄT

Neuvosto on soveltanut asetuksessa (EU) N:o 1308/2013 säädettyjä perusteita EU:n koulujakelujärjestelmän määrärahojen kokonaismäärän jakamiseksi jäsenvaltioiden kesken hyväksyessään neuvoston asetuksen (EU) N:o 1370/2013 (1 päivän elokuuta 2017 ja 31 päivän heinäkuuta 2023 väliseksi ajaksi) ja komissio täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2023/106 (1 päivän elokuuta 2023 ja 31 päivän heinäkuuta 2029 väliseksi ajaksi). Jälkimmäinen hyväksyttiin maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn komitean 15.12.2022 antaman puoltavan lausunnon perusteella, jossa sille ilmaisi tukensa 24 jäsenvaltiota, joiden osuus EU:n väestöstä on 83 prosenttia. Toisin sanoen perusteiden soveltaminen hyväksyttiin suurella enemmistöllä.

Perusteet ovat edelleen merkityksellisiä, koska ne sisältävät kolme pääperiaatetta, jotka ovat suhteellisuusperiaate (oppilaiden määrä kussakin jäsenvaltiossa); koheesio (alueiden kehitysaste); ja tehokkuus (aiempi käyttö). EU:n koulujakelujärjestelmän meneillään olevassa uudelleentarkastelussa voitaisiin harkita kolmannen perusteen (aiempi käyttö) soveltamisalan laajentamista koskemaan myös kouluhedelmiä ja kouluvihanneksia, sillä tällä hetkellä se koskee vain koulumaitoa.

Mahdollisuutta siirtää EU:n tukea käytettiin pääasiassa määrärahojen siirtämiseen koulumaidosta kouluhedelmiin ja kouluvihanneksiin. Näin pyrittiin vastaamaan hedelmien ja vihannesten kasvavaan kysyntään, mikä vaikuttaa olevan johdonmukaista EU:n koulujakelujärjestelmän hedelmiä ja vihanneksia koskevaan osaan osallistuvien lasten määrän kasvusuuntauksen ja EU:n koulujakelujärjestelmän maitoa koskevaan osaan osallistuvien lasten määrän laskusuuntauksen kanssa.¹¹

Käytännössä tehokkaasti käytettiin vain 15 prosenttia maidon osuudesta hedelmien ja vihannesten osuuteen siirretyistä määrärahoista ja 12 prosenttia hedelmien ja vihannesten

¹¹ Kaiken kaikkiaan vuosina 2017/2018–2020/2021 hedelmien ja vihannesten osasta hyötyvien lasten määrä väheni 2,5 prosenttia (mikä johtui suurelta osin terveystarjoituksista covid-19-pandemian leviämisen rajoittamiseksi). Järjestelmän maidon osasta hyötyvien lasten määrä on kuitenkin laskenut tasaisesti vuodesta 2017/2018.

osuudesta maidon osuuteen siirretyistä määrärahoista. Tämän mahdollisuuden ansiosta jäsenvaltiot pystyivät kuitenkin hyödyntämään paremmin myönnettyjä EU:n tuen määrärahoja silloin, kun se oli tarpeen jakelumäärän ja -tiheyden lisäämiseksi. EU:n koulujakelujärjestelmän meneillään olevan uudelleentarkastelun yhteydessä voitaisiin harkita lähestymistavan yksinkertaistamista sallimalla jäsenvaltioiden käyttää kansallisia määrärahojaan tarpeidensa mukaan ja siten kuin niiden kansallisissa strategioissa on kuvattu.